

Gedragsprotocol

Christelijke basisschool
de Spoorzoeker
ontdek wat **waardevol** is

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Visie van de school	3
3. Doel van dit gedragsprotocol	4
4. Uitgangspunten gedragsprotocol.....	4
5. Toetsing	5
6. Concrete aanpak om zorg te dragen voor een veilig pedagogisch klimaat.....	5
6.1 Werken aan kwaliteitsverbetering	5
6.2 Het houden van kindgesprekken waaronder conflictgesprekken.....	6
6.3 Leefregels	6
6.4 Overige regels en routines	6
6.5 Afspraken over materiele zaken.....	8
6.6 Het naleven van regels: afspraken over belonen en corrigeren	8
6.7 De time-out plek.....	9
6.8 Inschakelen van interne of externe deskundige hulp	9
6.9 Het veiligheidscontract.....	9
6.10 Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen	10
7. Evaluatie	10
8. Bijlagen:	10
Bijlage 2 De Kanjerregels	13
Bijlage 3 Het anti-pestprotocol	14
Bijlage 4 De klachtenregeling	20

1. Inleiding

Bij de dagelijkse gang van zaken heeft de school te maken met leerlingen, leerkrachten, ouders en andere belanghebbenden. Een school is een kleine samenleving binnen de grotere maatschappij, waarin het belangrijk is om met elkaar afspraken te maken hoe betrokkenen met elkaar om willen gaan. Voor leerlingen is deze kleine samenleving erg belangrijk om te leren zelfstandige burgers te worden die verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen gedrag en voor elkaar.

Dit gedragsprotocol is een beleidsstuk om het pedagogisch klimaat binnen de school te waarborgen. Een goed pedagogisch klimaat is voorwaarde om in alle opzichten goed te kunnen leren op school. De school wil daarom zorgen voor een veilig, ondersteunend en uitdagend klimaat.

Het pedagogisch klimaat is ook één van de kwaliteitsaspecten waar de inspectie op let als zij de school bezoekt.

De inspectie beoordeelt of het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen aan de hand van de volgende indicatoren:

- De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt
- De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school
- Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school
- De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid voordoen in de school
- De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school; te lezen in dit document.
- De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school
- Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan

Voor ouders is de sfeer op de school, de veiligheid en het hanteren van duidelijke regels vaak belangrijk bij het maken van een keuze voor de school. Belangrijk is daarbij hoe leerkrachten en leerlingen met elkaar omgaan en de manier waarop leerkrachten betrokken zijn bij de leerlingen. De ouders moeten ervan op aan kunnen dat leerlingen gelijk en rechtvaardig worden behandeld.

In dit protocol gaat het primair om de aandacht voor veiligheid voor leerlingen. Voor vragen over dit protocol kunt u terecht bij de directie of de oudergeleding van de medezeggenschapsraad. (Zie ook de schoolgids)

2. Visie van de school

Op onze school mogen de kinderen ontdekken wat waardevol is. We willen als school de kinderen helpen om op het goede spoor te gaan. Dit betekent dat we elk kind zien en het waarderen zoals het is. Vanuit een open sfeer van vertrouwen gaan we respectvol met elkaar om en leren we respect te hebben voor onze omgeving. We bieden een veilige omgeving waarin ieder kind aandacht krijgt en zich geborgen voelt. Een omgeving waarop het kind ruimte krijgt om eigen keuzes te maken, want er is niet maar één spoor. Dit vinden wij een voorwaarde voor kinderen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. We bereiken dit door rust en structuur te creëren en door het hanteren van duidelijke regels.

3. Doel van dit gedragsprotocol

Middels dit protocol wordt duidelijk op welke manier wij, in samenwerking met ouders, werken aan een veilig en respectvol klimaat voor leerlingen, ouders en leerkrachten.

We brengen hiermee eenheid in het opstellen en eenduidig hanteren van de regelgeving op onze school. Dit document heeft betrekking op alle momenten waarop we omgaan met elkaar, met onze omgeving en met ons materiaal.

4. Uitgangspunten gedragsprotocol

Onze school is een christelijke school, dat wil zeggen dat we volgens Bijbelse principes, respectvol met elkaar omgaan. Over God spreken we met respect, vloeken kan daarom niet.

Op onze school houden wij de leerlingen voor dat ze er mogen zijn: ieder is uniek als persoon en door God gesierd met zijn of haar eigen persoonlijkheid. Dat maakt ook dat "iedereen telt". Vanuit dat gegeven zien we ieder kind, iedere ouder en iedere leerkracht.

Dat is ook bepalend voor de omgang met elkaar.

Daarom hanteren wij op school de volgende 3 hoofdregels van Verbindend Gezag:

1. We zijn aardig voor elkaar.
2. Leuk of niet leuk. Ik doe wat juf/meester zegt.
3. Er is er één die praat, zodat het beter gaat.

Ook volwassenen gaan op een positieve manier met elkaar om:

- We behandelen elkaar met respect
- We hebben een open, rustige verstandhouding met elkaar
- We maken problemen bespreekbaar
- We spreken geen kwaad over elkaar
- We spreken onbevooroordeeld over elkaar

Deze uitgangspunten en regels gelden voor allen die bij onze school betrokken zijn.

De directie

- De directie is verantwoordelijk voor een veilig en respectvol klimaat voor leerlingen en leerkrachten
- De directie steunt de leerkracht bij problemen met leerlingen en ouders en zorgt waar nodig voor deskundige begeleiding
- De directeur kan overgaan tot time-out of schorsing van een leerling
- De algemeen directeur kan een leerling van school verwijderen

De ouders

- De ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor het gedrag van hun kinderen
- Ouders zijn op de hoogte van dit gedragsprotocol
- De ouders brengen ons op de hoogte wanneer zij ongewenst gedrag signaleren

De leerkrachten

- De leerkrachten respecteren leerlingen in hun "kind zijn". Dat wil zeggen dat leerlingen nog niet alles kunnen weten en dat ze een volwassene nodig hebben die structuur aanbrengt en regels aanleert om op te groeien tot een volwassene die verantwoordelijkheid kan dragen. Kinderen mogen dus fouten maken.

- De leerkrachten spreken leerlingen primair op een positieve manier aan en gaan uit van positieve verwachtingen van het kind.
- De leerkrachten besteden veel aandacht aan gewenst gedrag.
- De leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de leerlingen.
- De leerkrachten hanteren consequent de regels die voor de hele school gelden.
- De leerkrachten hanteren het veiligheidscontract wanneer leerlingen herhaaldelijk probleemgedrag laten zien.

Een leerkracht is naast professional ook mens. Zodra de leerkracht ongewenst gedrag laat zien en door de leerlingen, een collega of zichzelf wordt gecorrigeerd, bespreekt hij dat met de betrokkenen. We stappen hier niet zomaar over heen, dat doen we met de leerlingen ook niet.

5. Borging

We zijn van mening dat het bewaken van de door ons geformuleerde schoolregels primair een zaak is voor de individuele leerkracht. Waar nodig zullen deze regels groepsgewijs in herinnering worden geroepen.

Ieder schooljaar starten we in de groep met de gouden weken, waarin we werken aan groepsvormende activiteiten/spelletjes.

Tijdens het schooljaar wordt preventief gewerkt aan een goed pedagogisch klimaat door middel van de lessen Kanjertraining

Dit gedragsprotocol wordt met nieuwe ouders besproken bij het intakegesprek.

Het doel hiervan is dat ouders op de hoogte zijn van ons plan van aanpak, ook wat betreft ongewenst gedrag. Door voor onze school te kiezen gaan ouders akkoord met dit protocol.

6. Concrete aanpak om zorg te dragen voor een veilig pedagogisch klimaat

- 6.1 Werken aan kwaliteitsverbetering
- 6.2 Houden van kindgesprekken
- 6.3 De leefregels
- 6.4 Overige regels en routines
- 6.5 Afspraken over kleding, sieraden, mobiele telefoons, speelgoed, wapens, fietsen
- 6.6 Het naleven van regels: afspraken over belonen en consequenties
- 6.7 Wanneer het ongewenst gedrag zich blijft voordoen
- 6.8 Procedure die leidt tot schorsing en verwijdering
- 6.9 Inschakelen van externe hulp

6.1 Werken aan kwaliteitsverbetering

Ons team werkt aan kwaliteitsverbetering door intervisie en nascholing.

De methode Kanjertraining wordt gebruikt als ondersteuning bij het pedagogisch handelen. De leerkrachten zijn allen gecertificeerd om Kanjertraining te geven. De lessen Kanjertraining hebben als doel veiligheid, vertrouwen, rust en wederzijds respect voor leerlingen en leerkrachten.

Op school werken we met het sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem 'Kanvas'. In de bovenbouw vullen leerkrachten en kinderen vragenlijsten in. In de onderbouw wordt de vragenlijst door de leerkracht ingevuld. Op deze manier krijgt de school inzicht in welke mate leerlingen zich welbevinden op school. Ook door middel van kindgesprekken volgen we het welbevinden van leerlingen..

Leerkrachten geven de mate van welbevinden aan in (functionerings)gesprekken met de directie. Via een tweejaarlijkse ARBOscan wordt onderzoek gedaan naar de werkdruk en het welbevinden. Wanneer de uitkomst van dit onderzoek daar aanleiding toe geeft wordt er een verbeterplan opgesteld.

6.2 Het houden van kindgesprekken waaronder conflictgesprekken

Door het houden van open of vertrouwelijke gesprekken met leerlingen krijgt de leerkracht zicht op het welbevinden en het gedrag van de leerling. De relatie en vertrouwensband wordt door de gesprekken opgebouwd. Open gesprekken vinden jaarlijks plaats in alle groepen. Vertrouwelijke- en conflictgesprekken vinden plaats n.a.v. een vermoeden of een gebeurtenis. Daarnaast vinden korte open gesprekjes, waar mogelijk spontaan, plaats bij binnenkomst en vertrek van de leerlingen en tijdens de looproutes.

6.3 Leefregels

Een stimulerend pedagogisch klimaat wordt gekenmerkt door vertrouwen en passende ondersteuning. Voorwaarde hierbij is wel dat er 'veiligheid', 'structuur' en 'duidelijkheid' wordt ervaren binnen de school. Regels en routines helpen om dit te realiseren. Ze zijn in deze zin van wezenlijke betekenis voor een omgeving waarin geleerd moet worden. Bij het vaststellen en naleven van regels onderscheiden we:

- **Algemene schoolregels:**

Dit zijn de basisregels die leidend zijn voor de overige regels. Deze regels hangen bij de ingang van onze school

1. We zijn aardig voor elkaar.
2. Leuk of niet leuk. Ik doe wat juf/meester zegt.
3. Er is er één die praat, zodat het beter gaat.
(Deze regels hangen in iedere klas!)

- **Kanjerregels:**

Ook de kanjerregels zijn leidend voor de manier waarop we in school met elkaar omgaan. Deze regels hangen in ieder lokaal en op enkele plaatsen in de gang.

1. We vertrouwen elkaar
2. We helpen elkaar
3. Niemand speelt de baas
4. Niemand blijft zielig
5. Niemand lacht uit

- **Overige regels en routines:**

6.4 Overige regels en routines

Routines zijn terugkerende gebeurtenissen of situaties die steeds volgens een vast patroon verlopen. Veel regels zijn routines geworden. Dat is nodig om activiteiten vlot te laten verlopen.

Regels voor in- en uitgaan

- We komen rustig binnen. 's Morgens vanaf 8.20 uur of uiterlijk als de bel gaat om 8.25 uur.
- We doen onze jassen en tassen in de luizenzak en hangen de tassen op aan de kapstok. Bij regen mogen natte jassen aan de kapstok worden gehangen.
- We worden begroet door de meester of juf bij de deur en we krijgen een hand vanaf groep 3.
- Bij de 2e bel zitten we in het lokaal, om half 9 is iedereen binnen
- We gaan rustig op onze plaats zitten en gaan lezen of aan het werk

- We komen na de lunch om 12.30 uur terug in de klas.
- De dag wordt begonnen met gebed en een christelijk lied en afgesloten met één van beide.
- Na schooltijd doen we onze jas aan, pakken we onze spullen en gaan we rustig naar buiten. De leerkrachten gaan met de groep mee naar buiten.

Regels tijdens de pauze van 10.00 uur.

- We eten en drinken in het lokaal en zorgen ervoor dat we om 10.00 u buiten zijn
- De pleinwacht gaat direct mee naar buiten
- Er blijven in principe geen leerlingen binnen
- Binnenblijvers krijgen een gerichte opdracht. De leerkracht blijft verantwoordelijk
- Wanneer het regent beslist de leerkracht of de leerlingen binnen blijven en houden wanneer dat het geval is, daarna toezicht in de lokalen en gangen. Kinderen spelen spelletjes in het lokaal of op het leerplein
- Leerlingen die tijdens de pauze naar binnen willen vragen toestemming aan de leerkracht
- Bij de bel gaan de kinderen direct naar binnen

Toiletregels:

- Uit iedere groep gaat er één jongen en/of één meisje tegelijk
- We gaan niet aan het begin of einde van een dagdeel en niet tijdens een instructie

Pleinregels

-

Opruimen:

- We ruimen onze eigen spullen op en blijven van elkaars spullen af
- We zijn zuinig op onze spullen en zorgen er dus voor dat onze tafels en laatjes netjes zijn
- Wanneer we onze spullen kwijtraken of opzettelijk vernielen betalen we de vergoeding die daarvoor vastgesteld is (zie schoolgids)
- Aan het einde van de dag controleren we samen of het lokaal en de ruimtes er omheen netjes achtergelaten zijn. De meester of juf helpt ons hierbij.
- Vanaf groep 4 helpt de klassendienst aan het einde van de dag met het opruimen van de laatste dingen in de klas en de gang bij de klas
- We ruimen onze laptop op en bevestigen deze aan de oplader

Werkplekken op de gang

- We werken rustig aan de opdracht die we van de meester of juf gekregen hebben
- We storen anderen niet
- Vanaf groep 5 hanteren we halpassen

Verjaardagen:

- Verjaardagen vieren we met een feestje in de eigen groep en daar mag ook getrakteerd worden
- Een kaart met de felicitaties van de meesters en juffen ligt in de teamkamer en mag je later meenemen

Huishoudelijke regels

- We kloppen aan wanneer we een andere klas binnengaan.
- We komen niet aan spullen van de juffen en meesters.
- We komen niet zonder toestemming in de magazijnen

- In de teamkamer komen geen leerlingen
- We mogen niet zelfstandig kopiëren, wel kopieën ophalen

6.5 Afspraken over materiële zaken

Kleding

- Leerlingen en leraren komen voldoende gekleed op school. Geen blote buiken e.d.
- In de klas mogen leerlingen geen petten, mutsen en andere hoofddeksels dragen.

Mobiele telefoons

- De telefoons staan uit onder schooltijd. Behalve wanneer ze nodig zijn voor de les
- Wanneer de leerkracht het nodig acht worden de telefoons ingezameld

Speelgoed

- Speelgoed dat agressie uitlokt, geweren, pistolen, zwaarden etc. is op gewone schooldagen niet toegestaan. Behorend bij verkleedkleden tijdens een feestdag wordt het gedoogd

Wapens en vuurwerk

- Scherpe voorwerpen, (zak)messen, wapens en vuurwerk zijn verboden op school

Fietsen

- De fietsen staan in de daarvoor bestemde rekken
- De fietsen moeten op slot staan.
- Steppen blijven buiten in de fietsenstalling
- We komen niet op skeelers of skate-/waveborden naar school, tenzij we schoenen bij ons hebben
- De school is niet aansprakelijk voor schade of diefstal van fietsen

Algemeen

- De school is niet verantwoordelijk voor het zoekraken van mobiele telefoons sieraden, kleding en van huis meegebrachte spullen

6.6 Het naleven van regels: afspraken over belonen en corrigeren

Door handhaving van schoolregels willen we proberen leerlingen zelf verantwoordelijkheid te laten dragen voor hun gedrag. We corrigeren regel gestuurd, d.w.z. we benoemen de regel die is overtreden. Handelen daarna volgens de aanpak van de Kanjertraining. Het team draagt een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle kinderen van de school t.a.v. het benoemen van gewenst en ongewenst gedrag.

Belonen

We gaan uit van een positieve benadering. We benoemen en belonen gewenst gedrag. Leerkrachten belonen leerlingen op verschillende manieren.

Corrigeren

Correcties zijn gericht op het aanleren van positief gedrag of op het herstel van de schade. We hebben hierbij een eenduidige benadering afgesproken rond het geven van feedback bij overtreding van afspraken, namelijk:

- De leerling wordt aangesproken op het vertoonde gedrag.
- De leerling wordt naar de daarop van toepassing zijnde regel gevraagd
- De leerling wordt gevraagd of het zijn/haar bedoeling is om de regel te overtreden
- De leerling wordt de mogelijkheid geboden om zijn gedrag te veranderen.

- De leerling wordt verteld wat de gevolgen zijn als het gedrag niet verandert.
- Bij herhaling treedt het veiligheidscontract in werking
- Indien van toepassing: De leerling maakt een herstelgebaar naar degene die hij/zij gekwetst of benadeeld heeft

Dit alles streven we na met respect voor de eigenheid van het kind, dus binnen het haalbare van het individuele kind.

Consequenties

Maatregelen en consequenties dienen gericht te zijn op het verbeteren van gedrag. Wie over de streep gaat moet dat merken en werken aan verbetering, maar krijgt daarna de ruimte om de schade te herstellen en het nog eens, maar dan beter, te proberen.

Zie punt 6.9

6.7 De time-out plek

Als er sprake is van sterk grensoverschrijdend gedrag, waarbij het noodzakelijk is dat het kind even buiten de groep geplaatst wordt, dan heeft de leerling een time-outplek nodig.

Wanneer een leerling een time-out plek onder toezicht nodig heeft wordt deze gezocht in de werkruimtes op de leerpleinen. Zo nodig kunnen de kantoren van de directeur, intern begeleider of administratie gebruikt worden, afhankelijk van wie aanwezig is.

6.8 Inschakelen van interne of externe deskundige hulp

Het is belangrijk voor zowel de leerling, de ouders als voor de school om bij probleemgedrag in een vroegtijdig stadium hulp te vragen.

Ondersteuning leerlingen/ouders

- Intern begeleider
- Maatschappelijk werk
- Ambulante begeleiding SBO
- GGD/GGZ
- Bureau jeugdzorg CJG
- MDO

Ondersteuning leerkrachten:

- Duo- of naaste collega
- Leerlingbespreking
- Intervisiebijeenkomst
- Intern begeleider
- Directeur
- Ambulante begeleiding SBO
- Maatschappelijk werk

6.9 Het veiligheidscontract

Wanneer het ongewenst gedrag zich voor blijft doen zal het veiligheidscontract worden ingezet.

We gebruiken een veiligheidscontract waarin de fasen van goed tot niet toelaatbaar gedrag worden beschreven. Middels een afsprakenkaart wordt voor het kind en de ouders inzichtelijk gemaakt in welke fase een kind zich bevindt, met de bedoeling het gedrag aan te passen. Bij het contract hoort een afsprakenkaart. Het veiligheidscontract en de afspraken kaart zijn te vinden in bijlage 3.

Als een kind zich blijft misdragen volgt uiteindelijk definitieve verwijdering. Argumenten hiervoor zijn:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.

6.10 Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen

Dit protocol treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht. Het treedt ook in werking wanneer het kind aan het eind van fase 4 van het veiligheidsplan is beland. (Zie hoofdstuk 6.9) Het 'Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen' is te vinden op de website van de school.

7.Evaluatie

Jaarlijks zal dit document worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

8. Bijlagen:

1. Veiligheidscontract en afsprakenkaart
2. De Kanjerregels
3. Het anti-pestprotocol
4. De klachtenregeling : deze vindt u op de website als apart document

Bijlage 1. Veiligheidscontract en afsprakenkaart op de volgende pagina's

Het veiligheidscontract Fases				
Fase 0 (Gewenste fase) Je gedraagt je naar kinderen, leerkrachten en andere mensen in de school aardig en beleefd. Je werkt goed samen, je kunt een ruzie goed oplossen en plagen wordt geen pesten				
Fases	Vervolgstep 1	Vervolgstep 2	Vervolgstep 3	Laatste stap
Fase 1 Je bent met regelmaat storend naar andere kinderen, leerkrachten en of andere mensen, of je loopt regelmatig weg.	De leerkracht bespreekt het gedrag met jou en eventueel de betreffende kinderen om uit te zoeken wat er aan de hand is.	De leerkracht bepaalt welke sanctie er nodig is	Je biedt een welgemeend excuus aan	De leerkracht maakt een afspraak met jou hoe je te gedragen, om het af te ronden. Je hoort na hoeveel tijd de leerkracht met jou evalueert. Je krijgt zelf de kans om het aan je ouders te vertellen, waarna de juf je ouders inlicht
Fase 2 Storend gedrag waar je niet lang geleden op bent aangesproken blijft zich herhalen. De leerkracht bepaalt welke sanctie er nodig is.	De leerkracht maakt een afspraak met jou hoe je je gedrag kunt verbeteren. Je krijgt een afsprakenkaart. Je hoort na hoeveel weken de leerkracht met jou evalueert.	De leerkracht schrijft het in Parnassys. Je biedt een welgemeend excuus aan.	De leerkracht belt je ouders/ verzorgers op	De leerkracht meldt het aan de lb-er en directeur
Fase 3 Na de evaluatie van de afsprakenkaart blijkt dat het storende gedrag zich blijft herhalen. De leerkracht vult met jouw ouders en jou opnieuw een afsprakenkaart in om je gedrag te verbeteren. Je ouders/verzorgers ondertekenen dit.	De leerkracht bepaalt welke sanctie er nodig is. Je biedt je welgemeende excuus aan.	De leerkracht meldt het aan de directeur	Als het gedrag niet verbetert in deze fase dan schrijft de directeur, na overleg met de leerkracht, een brief aan je ouders/ verzorgers dat bij herhaling van storend gedrag je in fase 4 wordt geschorst	In overleg met de ouders worden passende maatregelen genomen. Plaatsing in een andere groep behoort tot de mogelijkheden. (hulpverlenende instanties, training sociale vaardigheid)
Fase 4 Je hebt je niet goed genoeg aan het plan/ afsprakenkaart gehouden	De leerkracht meldt het gedrag aan de directeur	De directeur heeft contact met de leerplicht-ambtenaar van de gemeente	De directeur belt de ouders/ verzorgers om te vertellen dat je wordt geschorst	De reden en lengte van schorsing wordt met alle partijen besproken. Je krijgt huiswerk mee. Er wordt een afsprakenkaart gemaakt waar je je aan moet houden. Bij herhaling kan je voor de tweede keer worden geschorst. Bij de derde keer moet je van school af

Afsprakenkaart gedrag bij het Veiligheidscontract

Naam Leerling :

Datum:

Op deze datum treedt het veiligheidscontract in werking

Op deze datum is bovenstaande leerling in fase 1 2 3 4 terechtgekomen

Oorzaak/incidenten:

Voor de komende periode gelden de volgende afspraken voor je gedrag:

De sanctie voor het niet houden aan deze afspraken is:

De evaluatie hiervan is over 1 2 3 4 5 6 weken

Na deze periode wordt het formulier vernietigd indien het gedrag verbeterd is.

O de Intern begeleider is op de hoogte

O de ouders/verzorgers zijn op de hoogte

O de directeur is op de hoogte

Ondertekenen van gemaakte afspraken

Kind	
Leerkracht	
Ouders	
Directeur * *Indien nodig	

Meer weten?

Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl

e-mail: info@kanjertraining.nl • telefoon: (036) 548 94 05

Kanjer trainingen

Anti-Pestprotocol

Dit Pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjertraining en de Kanjerboeken. Het zijn feitelijk fatsoensafspraken.

Plagen of pesten:

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf.

Plagen is gelijkwaardig, het is incidenteel en “over en weer”. Plagen is een voorkomende situatie waarvan je leert stevig in je schoenen te staan. Dat kinderen elkaar soms plagen is heel gewoon

Pesten is ongelijkwaardig, het gaat over macht en onmacht, het is structureel en eenzijdig. Bij pesten is er een slachtoffer waarover anderen de baas spelen.

Plagen gebeurt vaak in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt meestal buiten het zicht van leerkrachten.

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om tips te krijgen over hetgeen zich kennelijk afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Ook als dit over een ander kind dan dat van hunzelf gaat.

Daarnaast is het belangrijk dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht. Vanaf de kleutergroep leren de kinderen het verschil tussen vertellen en klikken. Als er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun vader, moeder of leerkracht.

Voorbeelden van pesten:

- Verbaal: structureel vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.
- Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.
- Materieel: van het slachtoffer: stelen, spullen onder kladden, verstopten van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken, fietsbanden lekprikken.

Preventie

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

De Kanjerafspraken

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig.

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas/het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken
2. Denk goed over jezelf en de ander
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
  - 6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
  - 6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling)
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Oplossingsgerichte aanpak

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar “het kan er behoorlijk brutaal uitkomen.” Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten en ouders niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag.

Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen.

In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: "Ik vind dit vervelend, Wil je ermee stoppen?" Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een "maatje", een "buddy"). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met de buddy/maatje iets anders doen.

Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware "benzine" aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

Wat u mag verwachten van de leerkrachten op school?

Voorbeeldgedrag

- U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder.
- U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen."
- U mag verwachten dat leerkrachten toezicht houden bij het binnenkomen en vertrekken van de leerlingen en wanneer de leerlingen op het plein spelen.
- U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur* (= directief: duidelijk, helder en grensstellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven van inzicht).
- Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.
- Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en

haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, één die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

Wanneer het toch mis gaat: aanpak.

- Meld ieder vermoeden van pesten bij de **leerkracht** van uw kind!
- We nemen als school iedere klacht serieus. (zie de klachtenprocedure op de website van de school)
- Bij problemen van pesten of agressie zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de leerlingen, leerkrachten, directie en ouders nemen hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

De school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt de gemaakte afspraken. (zie hieronder bij veiligheidscontract)

Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap).

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Kortom: we doen elkaar recht.

Concrete stappen

1. We bieden steun aan de leerling die gepest wordt.

- We luisteren naar de leerling en nemen het probleem serieus.
- We overleggen met de leerling over mogelijke oplossingen.
- We werken samen met de leerling werken oplossingen.
- Waar nodig zorgen we dat de leerling deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
- We houden vervolgesprekken

2. We bieden steun aan de leerling die pest.

- We bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- We helpen de leerling om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen.
- We helpen de leerling om zich aan regels en afspraken te houden.
- We laten de leerling zich veilig voelen; en leggen uit wat we gaan doen om het pesten te stoppen.
- We stellen grenzen en verbinden daar consequenties aan. (zie veiligheidscontract)
- We houden vervolg gesprekken.

3. De ouders van de gepeste en van de pestende leerling steunen.

- We nemen ouders die zich zorgen maken over pesten serieus.
- We houden ouders op de hoogte van pestsituaties.
- We geven informatie en advies over de aanpak van de Kanjertraining
- We pakken in samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aan. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Zo nodig verwijzen we ouders door naar deskundige ondersteuning.

4. De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem.

- We praten met leerlingen over pesten en hun eigen rol daarbij.
- We overleggen met de leerlingen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- We werken samen met de leerlingen aan oplossingen, waarbij zij zelf een actieve rol spelen.

5. De algemene verantwoordelijkheid van de school.

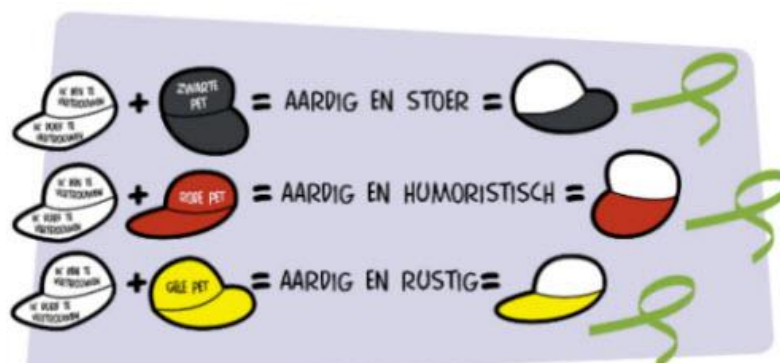
- De school zorgt dat de directie, de mentoren en de leerkrachten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
- De school neemt duidelijk stelling tegen het pesten.
- De school brengt de huidige situatie rond het pestbeleid in kaart d.m.v. leerlingvragenlijsten en leerlinggesprekken
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

Veiligheidscontract

We gebruiken op school een veiligheidscontract waarin de fasen van goed tot niet toelaatbaar gedrag worden beschreven. Middels een afsprakenkaart wordt voor het kind en de ouders inzichtelijk gemaakt in welke fase een kind zich bevindt, met de bedoeling het gedrag aan te passen.

Als een kind zich blijft misdragen volgt uiteindelijk definitieve verwijdering. Argumenten hiervoor zijn:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.
3. Een leerkracht kan op deze manier weer gewoon lesgeven, en vervalt niet in de functie van rechercheur (wie is dader en wie is het slachtoffer); aanklager (jij bent de dader); verdediger (van het slachtoffer); rechter en gevangenisbewaarder.

Adviezen aan ouders:

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- Als uw kind al lange tijd is gepest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, lees boeken en bekijk samen met uw kind filmpjes over pesten.
- Als u van uw kind er met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef het informatie waarom openheid wel nodig is en maak uw kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken.
- Beloon uw kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer uw kind tot het doen van die dingen waarin het goed is en kan uitblinken. Door succeservaringen wordt het zelfvertrouwen groter.
- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met uw kind. Doe dat niet op een negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat uw kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining. Onze interne begeleider kan u hier meer informatie over geven.

Adviezen aan ouders van kinderen die pesten

- Neem het probleem serieus. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
- Raak niet in paniek.
- Straf niet fysiek en ga niet "uit uw dak" als u hoort dat uw kind pest.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Besteed aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport, zodat het kind genoodzaakt wordt om te gaan met anderen en leert samen te werken.
- Biedt hulp aan uw kind, lees boeken over pesten en/of vraag informatie op.
- Schakel eventueel een expert in als u dat nodig vindt of als de school dat aangeeft.

Adviezen aan ouders van meelopers en zwijgende middengroep

- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem
- Praat met uw kind over school, over de relaties in de klas, over wat leerkrachten doen, hoe zij straffen. Vraag hen ook af en toe of er in de klas wordt gepest.
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buiten sluit.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Geef zelf het goede voorbeeld.

Bijlage 4 De klachtenregeling

Deze vindt u onder downloads op de website: www.despoorzoekerwezep.nl